

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342 / 2504

Ankara

3 / 6 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :
Liste

T.C.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	plan ve Bütçe
Ekas Kom.	Dışişleri
Tarih	17.6.1999 - 1/333
K. Md.	K.D.Bşk. 3. 02
BAŞKAN	M. Bulut

1/764

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

112

Sayı : B.02.0.KKG/101-1355

12118

Ankara

21/4/1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/3/1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tari Kom.	Plan ve Bütçe Kom.
Esas Kom.	Dışişleri Kom.
Tarih	24.4.1998 1/764
B. B. M.	B. B. M. SK.
B. B. M.	B. B. M.

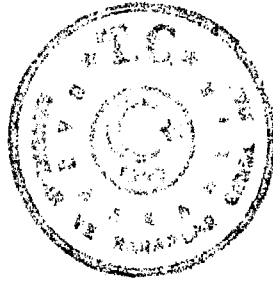
012

GEREKÇE

Rusya, ekonomik ve ticari ilişkilerimizin geliştirilmesi arzulanan bir Devlettir. Kuşkusuz, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Söz konusu faktör hareketlerinin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında 15 Aralık 1997 tarihinde Ankara'da "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece, Akit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mukimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılara çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Akit Devletlerde önlenmesi ile Rus yatırımcılar için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar için ise Rusya'nın daha cazip hale geleceği tabiidir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişkide yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

11B

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması, 28 maddeden meydana gelmiştir. Anlaşma maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

MADDE 1- KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

1 inci madde hükmü gereğince, bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin, Akit Devletler (Türkiye ve Rusya)'den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

MADDE 2- KAVRANAN VERGİLER

Bu madde, Anlaşma kapsamına giren vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlette, gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağı belirtilmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Rusya Federasyonu'nda, teşebbüs ve kurumların kazançları üzerinden alınan vergiler ve gerçek kişilerden alınan gelir vergisi; Türkiye'de ise, gelir ve kurumlar vergileri ile gelir ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payından ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve bu vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceği hükme bağlanmakta, ayrıca, Akit Devletlerin yetkili makamlarının, vergi mevzuatlarındaki önemli değişiklikleri birbirlerine bildirecekleri öngörülmektedir.

MADDE 3- GENEL TANIMLAR

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

1 inci fıkrada sırasıyla, "Bir Akit Devlet", "Diğer Akit Devlet", "Rusya Federasyonu", "Türkiye Cumhuriyeti", "Vergi", "Kişi", "Şirket", "Kayıtlı Merkez", "Bir Akit Devletin Teşebbüsü", "Diğer Akit Devletin teşebbüsü", "Uluslararası Trafik", "Yetkili makam" ve "Gerçek Lehdar" terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşma'da tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıyacağı belirtilmiş, ancak Akit Devletlerin vergi mevzuatlarında bu terime karşılık gelen anlamın diğer mevzuatlarındaki anlama göre öncelik taşıyacağı belirtilmiştir.

114

MADDE 4- MUKİM

Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Anlaşmanın amaçları bakımından, ev, ikametgah, yönetim yeri (kayıtlı merkez) veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzda tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkra, gerçek kişilerin 1 inci fıkra belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkra ise, gerçek kişiler dışında kalan kişilerin her iki Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişilerin kanuni merkezinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 5- İŞYERİ

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde, ticari kazancın vergilendirileceği Akit Devletin belirlenmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de, yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak Devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkra, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkra, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atelye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer yerlerdir.

3 üncü fıkra, süresi onsekiz ayı aşan bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetlerinin bir işyeri oluşturacağı belirtilmekte ve sözkonusu sürenin ne şekilde belirleneceği açıklanmaktadır. Ayrıca, Akit Devletlerden herhangi birinin bir başka Devletle yaptığı Anlaşmada bu sürenin üzerinde bir sürenin kabul edilmesi halinde, yetkili makamların bu Anlaşmadaki sürenin uzatılmasını kararlaştıracakları belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

1156

5 inci fıkrada daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 4 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, temsil ettiği teşebbüs bu Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir. Ancak, işe ilişkin sabit bir yerden 4 üncü fıkra hükmü çerçevesinde yürütülen faaliyetler bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkan tanıyan daimi temsilciliğe ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyoncu veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde işyerinin var sayılmayacağı öngörmektedir.

7 nci fıkrada ise, iki ayrı Akit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 6- GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil) kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

MADDE 7- TİCARİ KAZANÇLAR

Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecek, ancak faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale

116

edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal veya ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

MADDE 8- DENİZ, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞINDAN SAĞLANAN KAZANÇLAR

1 inci fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden gemi işletmeciliğinden sağladığı kazançların, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirileceğini; ancak sözkonusu kazancın yüzde elli indirimli olarak diğer Akit Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden sağladığı kazançların, yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, 6 ncı madde hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin, bir gemi veya uçağın kiralanması karşılığında diğer Akit Devletin bir mukimine yapmış olduğu ödemelerin ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Devlette vergi tevkifatına tabi tutulabileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada, 1 inci ve 2 nci fıkrada benimsenen prensibin, bir ortaklığa, bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olacağı hükme bağlanmaktadır.

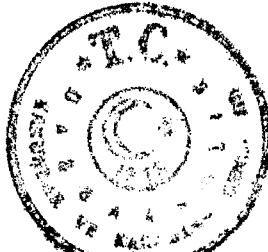
MADDE 9- MUHTEMEL GELİR DÜZELTMELERİ

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Akit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

MADDE 10- TEMETTÜLER

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirin esas itibarıyla temettüyü elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

1/8

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Ancak, temettü elde eden temettünün gerçek lehdarı ise, alınacak vergi gayrisafi temettü tutarının %10'unu aşamayacaktır.

3 üncü fıkra "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkra, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden bu maddenin 2 nci fıkrasına göre de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu fıkra, Gelir Vergisi Kanunumuzun 94 üncü maddesinin 6/b numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

5 inci fıkra, temettü lehdarının, temettüyü dağıtan şirketin mukim olduğu Akit Devlette bir işyerine veya bir Türkiye mukiminin Rusya'da yer alan sabit bir yere sahip olması ve elde edilen temettülerle bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunması halinde, sözkonusu temettülerin bu madde çerçevesinde vergilendirilmeyeceğini öngörmektedir. Bu gibi hallerde, ticari kazançla ilişkin 7 nci veya serbest meslek kazançlarına ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 11- FAİZ

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre faizi vergilendirme hakkı, lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkra, faizlerin doğduğu Devlete, faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, Türkiye Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na veya Türk Eximbank'a ödenen faizler ile Rusya Hükümetine, Rusya Merkez Bankası'na veya Rusya Dış Ticaret Bankası'na ödenen faizlerin karşılıklı olarak vergiden muaf tutulacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkra "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri veya bir Türkiye mukiminin Rusya'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla elde ettiği faizlerin bu maddede yer alan indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci veya serbest meslek kazançlarına ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceğini öngörmektedir.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faiz ödeyenin Devlet, bölgesel veya mahalli idare veya mukim olması veya faizin bu Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yerden kaynaklanması halinde, sözkonusu faizin bu Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir.

7 nci fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmakla, Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyicisi ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla ödenen kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

118

MADDE 12- GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de %10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, "gayrimaddi hak bedelleri"nin tanımına ilişkindir.

4 üncü fıkra, bir işyeri veya Rusya'da bulunan sabit bir yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci veya serbest meslek kazançlarına ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

MADDE 13- SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1 inci fıkra, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkra, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar ile söz konusu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmış ve "menkul varlık" teriminin neyi ifade ettiği açıklanmıştır.

3 üncü fıkra, bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca bunları elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkra, bir şirketteki hisselerin veya menkul kıymetlerin, tahvillerin, bonoların ve benzeri varlıkların satışından doğan kazançların, yalnızca bu varlıkları elden çıkaranların mukim olduğu Akit Devlette; söz konusu varlıkların iktisap tarihinden itibaren bir yıl içinde elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının ise gelirin elde edildiği kaynak Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

MADDE 14- SERBEST MESLEK FAALİYETLERİNDEN ELDE EDİLEN GELİR

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği kazançların, söz konusu faaliyetler diğer Akit Devlette icra edilmedikçe ve bu diğer Devlette yer alan sabit bir yere atfedilmedikçe yalnızca kazancı elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkra, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

MADDE 15-HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN GELİR

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen ücretler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak, sözkonusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, kamu görevlileri, emekliler, öğrenci, stajyer, öğretmen ve araştırmacılar 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette bir takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da sözkonusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın 5 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında bahsedilen faaliyetlerde istihdam edilen kişilerin elde ettikleri gelir ile bir Akit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarında çalışan personelin bu sıfatları dolayısıyla elde ettikleri gelirlerin diğer Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bir Akit Devlet mukimi olan gazeteci ve muhabirlere, diğer Akit Devleti ziyaretlerinde mukim oldukları Devletin kaynaklarından yapılan ödemelerin, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın iki yıllık bir süre için diğer Akit Devlette vergilendirilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 16- MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Sözkonusu maddede, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette mukim bir tüzel kişiliğin yönetim kurulu veya benzeri bir organın üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin bu diğer Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

MADDE 17- SANATÇI VE SPORCULARIN GELİRLERİ

1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştigal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların iştigal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve bağımlı faaliyetlerin (ücretlerin) vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkra, bir Akit Devlette icra edilen ve diğer Akit Devletin bölgesel veya mahalli idaresinin kamusal fonlarınca desteklenen sanatsal ve sportif faaliyetlerden elde edilen gelirin, faaliyetlerin icra edildiği Devlette vergiden istisna edileceğini öngörmektedir.

MADDE 18- KAMU GÖREVLERİNDEN ELDE EDİLEN GELİRLER

1 inci fıkra, bir Akit Devlet, bölgesel veya mahalli idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan ödemelerin, yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmet diğer Devlette ifa edildiğinde ve gelir elde eden bu Devletin bir mukimi olduğunda, bu kişinin aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca hizmet sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla, elde edilen gelirler bu diğer Devlette de vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, bir Akit Devletin kendisi, bölgesel veya mahalli idaresi tarafından oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının yalnızca bu Devlette vergilendirilebileceği, bununla birlikte, gerçek kişinin bu Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, sözkonusu emekli maaşının yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmaktadır.

3 üncü fıkra ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükümlerinin değil, 15, 16 ve 19 uncu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

MADDE 19- EMEKLİ MAAŞLARI

Maddede, geçmiş hizmetler karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri diğer ödemelerin, yalnızca bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

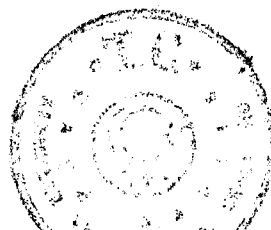
MADDE 20- ÖĞRENCİLER, STAJYERLER, ÖĞRETMENLER VE ARAŞTIRMACILARA YAPILAN ÖDEMELER

1 inci fıkra, öğrenci ve stajyerlerin öğrenim veya mesleki eğitimde bulundukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını belirlemektedir. Buna göre, öğrenci ve stajyerler, yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere bulundukları Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettikleri ödemeler dolayısıyla, öğrenim gördükleri veya staj yaptıkları Akit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkra, öğretmen veya araştırmacıların iki yılı aşmayan bir süre içinde diğer Devlette yapmış oldukları öğretim veya araştırma karşılığında bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettikleri gelirlerin, bu diğer Devlette vergiden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 21- DİĞER GELİRLER

Bu maddede, nerede doğarsa doğsun, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, geliri elde eden kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 22- ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

Madde, çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkindir.

Buna göre, bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi durumunda, sözkonusu gelir için diğer Devlette ödenen vergi, ilk bahsedilen Devlette alınacak vergiden mahsup edilecektir. Ancak, mahsup tutarı, ilk bahsedilen Devletin vergi kanunları ile düzenlemelerine uygun olarak hesaplanan vergi tutarını aşmayacaktır.

MADDE 23- AYRIM YAPILMAMASI

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet vatandaşlarının, diğer Akit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacakları, ayrıca bu hükmün Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlet mukiminin diğer Devlette sahip olduğu işyerinin, sözkonusu işyerine atfedilebilen gelirle ilgili olarak bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten mukimlerine veya üçüncü devlet mukimlerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacakları öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, bir Akit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Akit Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devletin bir mukimine faiz, gayrimaddi hak bedeli veya diğer ödemelerde bulunması halinde, ödemeyi yapan mukimin vergiye tabi karı belirlenirken, bu ödemelerin, aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebileceği hükme bağlanmaktadır.

5 inci fıkrada, ayırım yapmama prensibinin, bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

MADDE 24- KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

Maddenin ilk iki fıkrası, bir Akit Devlet mukiminin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına, Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen vergilemenin ilk bildiriminden itibaren üç yıllık bir süre içinde başvurabilecektir. Türkiye için bu süre bir yıl olarak belirlenmiş, ancak bu sürenin sona ermesi halinde de mükelleflerin, Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen olaya konu teşkil eden gelirin elde edildiği yıldan itibaren beş yıllık bir süre içinde durumu Türkiye'deki yetkili makama arzedecekleri belirtilmiştir.

722

2 nci fıkrada, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendisi çözemese, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret göstereceği öngörülmektedir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrasında ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 25- BİLGİ DEĞİŞİMİ

Gerek bu Anlaşmanın doğru bir şekilde uygulanabilmesi, gerekse kayıp ve kaçakların önlenebilmesi için Akit Devletlerin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

MADDE 26- DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

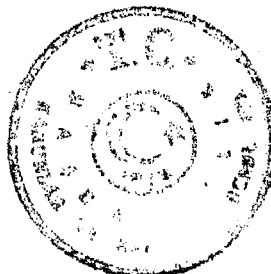
Bu maddede, diplomasi ve konsolosluk memurlarının, Devletler hukukunun genel kurallarına ve özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının, bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

MADDE 27- YÜRÜRLÜĞE GİRME

Bu maddede, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceği ve vergiler açısından ne zaman hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Buna göre Anlaşma, Akit Devletlerin herbirinin, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli yasal işlemlerin tamamlandığını diğer Akit Devlete bildirmelerini müteakip, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecek ve hükümleri, kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının ilk günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; bu vergilerin dışında kalan vergiler yönünden ise Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının ilk günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edecektir.

MADDE 28- YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Maddede, Anlaşmanın sürekli olarak yürürlükte kalacağı belirtilmekte ve Akit Devletlerden herbirinin bu Anlaşmayı, onay belgelerinin teatisini izleyen beşinci yıldan itibaren herhangi bir takvim yılının Haziran ayının otuzuncu günü veya öncesinde diğer Akit Devlete diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedebileceği ve fesih halinin her iki Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceği açıklanmaktadır.

1004

HÜKÜMETİN TEKLİFİ (MİLLÎ METİN) 1158

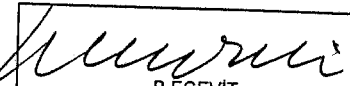
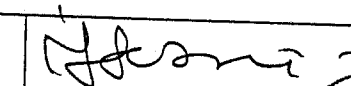
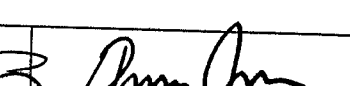
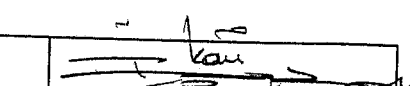
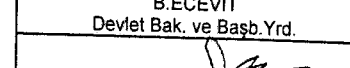
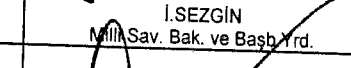
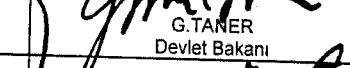
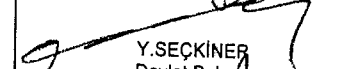
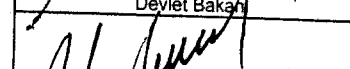
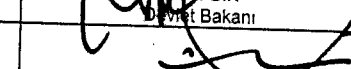
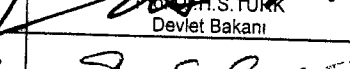
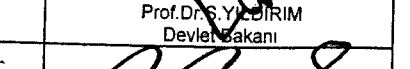
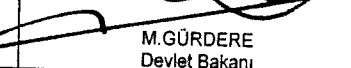
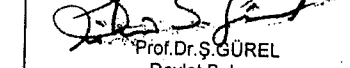
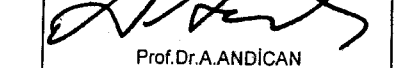
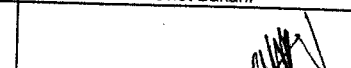
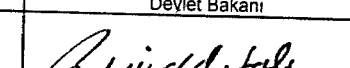
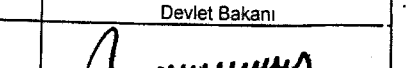
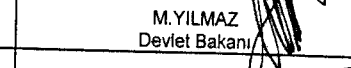
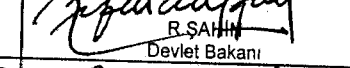
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 15 Aralık 1997 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

 B. ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 İ. SEZGİN Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	 G. TANER Devlet Bakanı	 H. ÖZKAN Devlet Bakanı
 Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	 İ. SEZGİN Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TÜRK Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. Y. ÇİĞİRM Devlet Bakanı
 S. ERDAROĞLU Devlet Bakanı	 M. GÜRDERE Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. GÜREL Devlet Bakanı	 Prof. Dr. A. ANDİCAN Devlet Bakanı
 Dr. İ. ÇELEBİ Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 R. SAHİN Devlet Bakanı	 B. KARA Devlet Bakanı
 C. KAVAK Devlet Bakanı	 A. KASIK Devlet Bakanı	 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	 H. GEMİCİ Devlet Bakanı
 M. BATALLI Devlet Bakanı	 U. SONGURLU Adalet Bakanı	 M. BAŞEĞİOĞLU İçişleri Bakanı	 İ. CEM Dışişleri Bakanı
 Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	 H. ULUGBAY Millî Eğitim Bakanı	 Y. TOPÇU Bayındırlık ve İskan Bakanı	 H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı

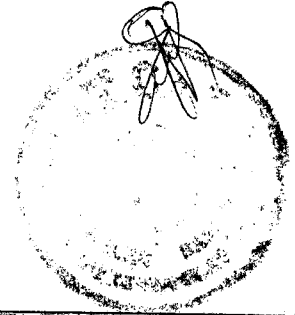
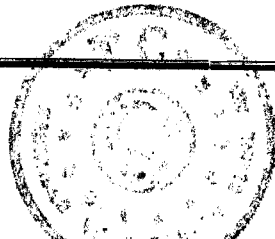
797

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUSYA FEDERASYONU
HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen
ve iki Devlet arasındaki ekonomik işbirliğini teşvik eden bir
Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

22

198

Madde 1

KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

Bu Anlaşma, vergilendirme bakımından, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

23
~~23~~

~~23~~ 199

MADDE 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlette gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelir unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Bu Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Rusya Federasyonu yönünden-Rusya Federasyonu Kanunlarına göre gelir ve kazançlar üzerinden alınan aşağıdaki vergiler;

- i) "Teşebbüs ve kurumların kazançları üzerinden alınan vergiler"; ve
- ii) "Gerçek kişilerden alınan gelir vergisi";

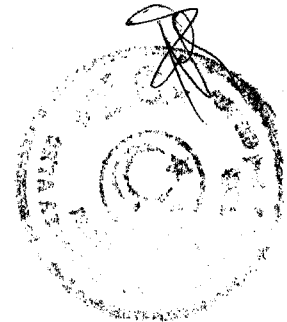
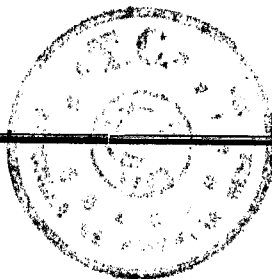
(Bundan böyle "Rus Vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Türkiye Cumhuriyeti yönünden;

- i) gelir vergisi,
- ii) kurumlar vergisi ve
- iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payları,

(Bundan böyle "Türk Vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Bu Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen gelir üzerinden alınan vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanması bakımından gerekli olan, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

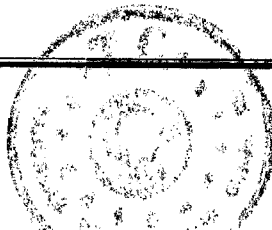
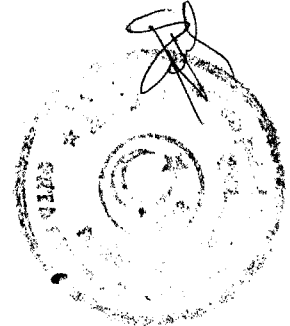
200

MADDE 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden metin aksini öngörmedikçe:

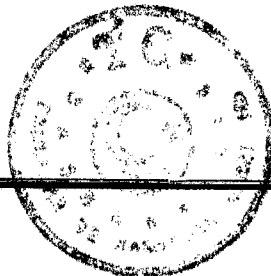
- a) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metne bağılı olarak, Rusya Federasyonu (Rusya) veya Türkiye Cumhuriyeti (Türkiye) anlamına gelir;
 - b) "Rusya Federasyonu" ve "Türkiye Cumhuriyeti" terimleri, ülke topraklarını, karasularını, aynı zamanda uluslararası hukuka uygun olarak bu Devletlerin kıta sahanlıkları ile münhasır ekonomik alanlarını ifade eder;
 - c) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan vergiler anlamına gelir;
 - d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluş anlamına gelir;
 - e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;
 - f) "Kayıtlı merkez" terimi, Türkiye yönünden, Türk Ticaret Kanunu'na göre tescil edilen kanuni merkez anlamına gelir;
 - g) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;
 - h) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca aynı Akit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç, gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder.
 - i) "Yetkili makam" terimi:
 - i) Rusya Federasyonu yönünden-Maliye Bakanlığını veya onun yetkili temsilcisini;
 - ii) Türkiye Cumhuriyeti yönünden-Maliye Bakanlığını veya onun yetkili temsilcisini;
- ifade eder;

B

j) "Gerçek lehdar" terimi, bir üçüncü ülke mukiminin Rusya veya Türkiye'den elde ettiği temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedelleri açısından bu vergi Anlaşmasından yararlanmasına izin verilmeyeceği şeklinde yorumlanacak; ancak bu sınırlama, hiçbir şekilde Akit Devletlerin mukimlerine uygulanmayacaktır.

2. Bu Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış bir terim metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

77

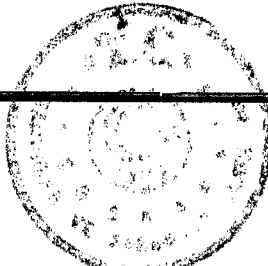
MADDE 4**MUKİM**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, yönetim yeri (kayıtlı merkez) veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

- a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin bir mukimi olarak kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);
- b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Akit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin bir mukimi kabul edilecektir;
- c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi kanuni merkezinin bulunduğu Devletin bir mukimi olarak kabul edilecektir.

MADDE 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir Akit Devlet teşebbüsünün, diğer Akit Devlette işlerini tamamen veya kısmen yürüttüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- a) Yönetim yeri;
- b) Şube;
- c) Büro;
- d) Fabrika;
- e) Atelye, ve
- f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer;

3. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından:

- a) Onsekiz ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetleri bir işyeri oluşturur. Bir şantiye, hazırlık çalışmaları da dahil olmak üzere, müteahhidin inşaat çalışmalarına başladığı tarihten itibaren oluşur. 18 aylık sürenin hesaplanmasında, bu tür şantiye veya projenin geçici kabul tarihi, inşaat şantiyesi veya projesinin bitim tarihi olarak dikkate alınır. Geçici kabul tarihi ile bitim tarihi arasındaki süre, 18 aylık sürenin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.
- b) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra, Akit Devletlerden her birinin, diğer bir Devlet veya Devletlerle (a) bendinde bahsedilen faaliyetler için daha uzun bir süre üzerinde anlaşmaya varmaları ve bu anlaşmaların yürürlüğe girmesi halinde, Akit Devletlerin yetkili makamları, (a) bendinde belirtilen sürenin uzatılmasını kararlaştıracaklardır.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

- a) Teşebbüs olanaklarının, yalnızca teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;
- b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

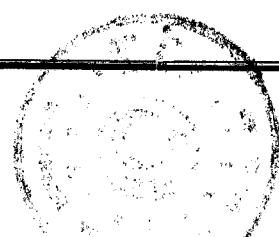
28

- d) İŖe iliŖkin sabit bir yerin yalnızca teŖebbüŖe mal veya ticari eŖya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;
- e) İŖe iliŖkin sabit bir yerin teŖebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğ̄er herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;
- f) İŖe iliŖkin sabit bir yerin yalnızca, a) ila e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağılı kalınmaksızın, bir kiŖi -6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki acente dışında- bir Akit Devlette, diğ̄er Akit Devletin bir teŖebbüsü adına hareket ederse ve bu Devlette teŖebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sağıp olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, sözkonusu kiŖinin faaliyetleri 4 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, bu teŖebbüs, bu kiŖinin teŖebbüs adına gerçekleŖtirdiğı her türlü faaliyet dolayısıyla ilk bahsedilen Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir. Ancak, anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe iliŖkin sabit bir yerden yürütölen faaliyetler bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir.

6. Bir teŖebbüs, bir Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağıan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğ̄er herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğ̄er Akit Devletin mukimi olan veya bu diğ̄er Devlette ticari faaliyette bulunan bir şirketi (bir işyeri vasıtasıyla veya diğ̄er bir şekilde) kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden herhangi biri diğ̄eri için bir işyeri oluşturmazdır.

MADDE 6

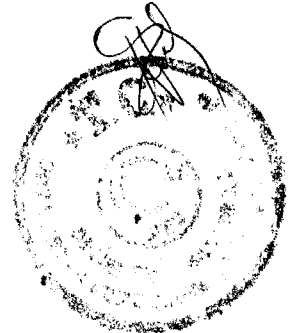
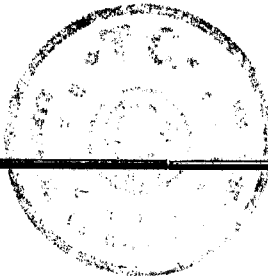
GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. "Gayrimenkul varlık" terimi, her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeşit dalyanları, iç mevzuat hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacaktır. Gemiler, vapurlar, uçaklar ve kara nakil vasıtaları gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

38

MADDE 7**TİCARİ KAZANÇLAR**

1. Bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsünce elde edilen kazançlar, kazancın bu Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla elde edilmesi halinde ve sadece işyerinin faaliyetlerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğunda, bu işyerine her iki Akit Devlette de, eğer bu işyeri, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek ise, aynı miktarda bir kazanç atfedilecektir.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

32

MADDE 8

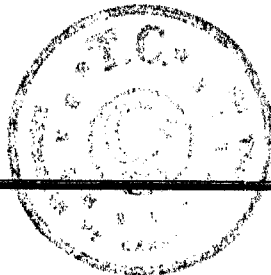
DENİZ, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞINDAN
SAĞLANAN KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi işletmeciliğinden diğer Akit Devlette elde ettiği kazanç, ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Bununla birlikte, sözkonusu kazanç diğer Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, sözkonusu kazançlar üzerinden bu diğer Devlette alınacak vergi, yüzde ellisine eşit bir miktarda indirilecektir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden diğer Akit Devlette elde ettiği kazançlar, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 6 ncı madde ile bu maddenin önceki fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devletin bir mukimine bir gemi veya uçağın kiralanması dolayısıyla yapılan ödemeler, ilk bahsedilen Devlette vergi tevkifatına tabi tutulabilir.

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

35

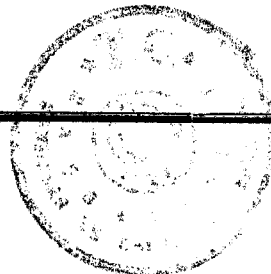
MADDE 9

MUHTEMEL GELİR DÜZELTMELERİ

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya
- b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari ve mali ilişkilerde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüslerinden birinin kazancına dahil ettiği ve vergilediği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda, bu ilk bahsedilen Devletin teşebbüsünün dahil ettiği kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler gözönünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Devlet bu düzenlemenin haklı olduğu kanaatine varırsa, sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

34

MADDE 10

TEMETTÜLER

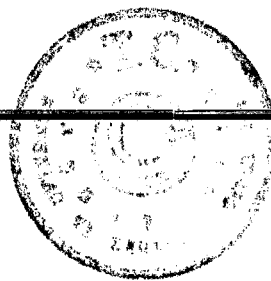
1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, aynı zamanda temettü ödemesini yapan şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden, temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtımını yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet mukimi olan bir şirketin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatı uyarınca 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden 2 nci fıkrada belirtilen oranı aşmamak üzere vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bulunmuşsa veya bir Türkiye mukimi, Rusya'da yer alan bir sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettüler bu işyerine veya sabit yere atfedilebilir ise, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü maddesi hükümleri uygulanacaktır.

210

~~210~~

MADDE 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Devletin bir mukimine ödenen faiz bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın:

a) Rusya'da doğan ve Türkiye Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na veya Türk Eximbank'a ödenen faizler Rus vergisinden muaf tutulacaktır;

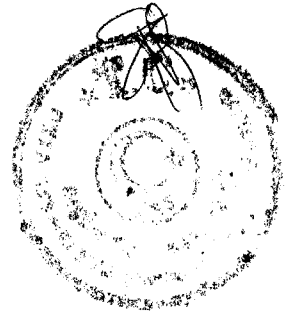
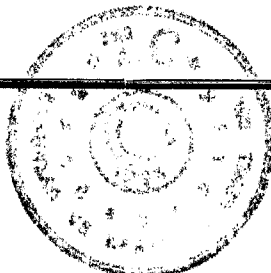
b) Türkiye'de doğan ve Rusya Hükümetine veya Rusya Merkez Bankası'na veya Rusya Dış Ticaret Bankası'na ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, her nevi alaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil ve borç senetlerinden elde edilen gelirler ile sözkonusu menkul kıymetler, tahviller ve borç senetlerine bağlı prim ve ikramiyeler dahil olmak üzere, gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer gelirleri ifade eder.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bulunmuşsa veya bir Türkiye mukimi, Rusya'da bulunan bir sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü maddesi hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Akit Devletin Hükümeti, bölgesel veya mahalli idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile faizin gerçek lehdarı arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

211 104

~~211~~

MADDE 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

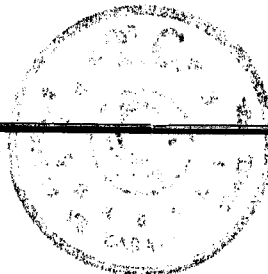
2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedeli elde eden kişi gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan bantlar dahil olmak üzere edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanımı, kullanım hakkı veya satışı veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeleri kapsar.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bir Türkiye mukimi Rusya'da bulunan bir sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü maddesi hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin Hükümeti, bölgesel veya mahalli idaresi veya bu Akit Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 13**SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI**

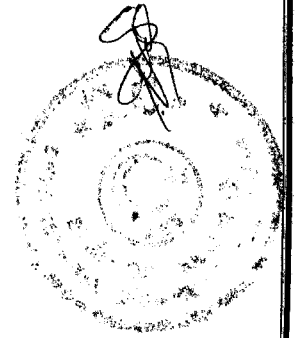
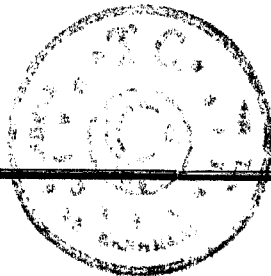
1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerine ait menkul varlıkların veya bir Devlet mukiminin diğer Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

"Menkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatında tanımı yapılan varlıkları ifade eder.

3. Bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu faaliyetler ile ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

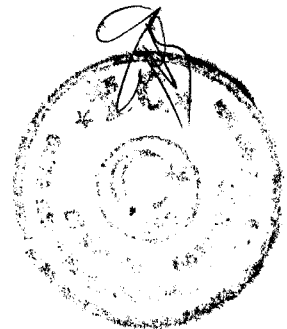
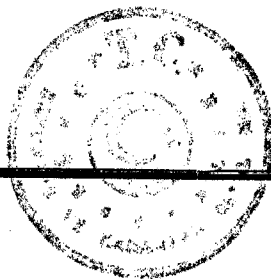
4. Bir şirketteki hisselerin veya menkul kıymetlerin, tahvillerin, bonoların ve benzeri varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir. Bununla birlikte, yukarıdaki cümlede bahsedilen ve diğer Akit Devlette elde edilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre 1 yılı aşmadığı takdirde diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

~~356~~**MADDE 14****SERBEST MESLEK FAALİYETLERİNDEN
ELDE EDİLEN GELİR**

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek faaliyeti veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, sözkonusu hizmetler diğer Akit Devlette icra edilmiyorsa veya edilmemişse ve bu kişinin diğer Devlette sahip olduğu ve sürekli kullanılabilir sabit bir yere atfedilemiyorsa, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

MADDE 15**HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN GELİR**

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen sözkonusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

- a) Gelir elde eden kişi, diğer Akit Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve
- b) Ödeme, diğer Akit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve
- c) Ödeme, işverenin diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

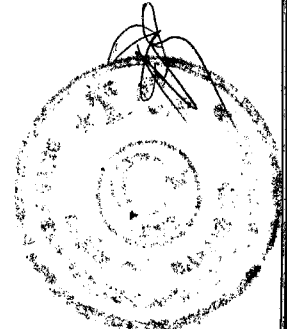
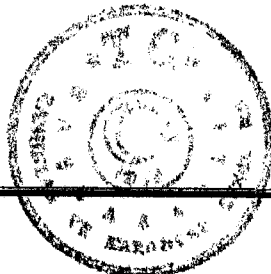
yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devlette icra edilen bir çalışma karşılığında elde edilen ücret ve diğer gelirler, ifa edilen bu hizmet eğer:

- a) Bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının (a) bendine ilişkin bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi ile ilgili, ve
- b) Bir Akit Devlet mukimi olan bir teşebbüs tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında icra edilen işlerle ilgili ise

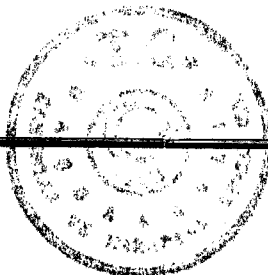
bu diğer Devlette vergilendirilmez.

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya ziyaretinden hemen önce diğer Akit Devletin mukimi durumunda olan bir gazeteci veya muhabire bu diğer Devletin kaynaklarından yapılan ödemeler, 2 yıllık bir süre için, ilk bahsedilen Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

~~18~~**MADDE 16****MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER**

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin veya diğer herhangi bir tüzel kişiliğin yönetim kurulu veya benzeri bir organın üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

~~13~~

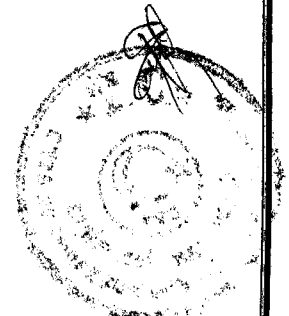
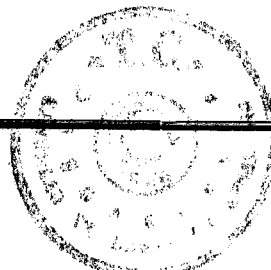
MADDE 17

SANATÇI VE SPORCULARIN GELİRLERİ

1. 14 ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısının, bir müzisyenin veya bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devletin mukimi olan sanatçı veya sporcuların diğer Akit Devlette icra ettikleri faaliyetlerden elde ettikleri gelir, bu Devlete yapılan sözkonusu ziyaretin diğer Devlete, bölgesel veya mahalli idarelerine ait kamusal fonlardan desteklenmesi halinde, diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

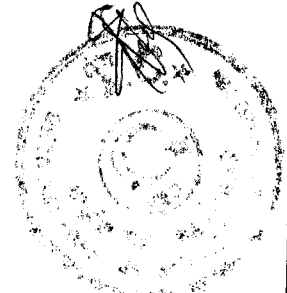
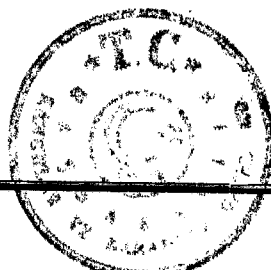

E

MADDE 18

KAMU GÖREVLERİNDEN ELDE EDİLEN GELİRLER

1. a) Bir Akit Devletin Hükümetine, bölgesel veya mahalli idaresine bir kamu görevi dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, bölgesel veya mahalli idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.
- b) Bununla birlikte, sözkonusu hizmet diğer Akit Devlette verildiğinde ve kendisine ödeme yapılan kişi bu Devletin bir mukimi olduğunda, sözkonusu ödemeler, yalnızca bu diğer Akit Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin;
 - i) ilk bahsedilen Devletin vatandaşı olmayıp, bu Devletin bir vatandaşı olması; veya
 - ii) ilk bahsedilen Devletin vatandaşı olmayıp, yalnızca bu hizmeti ifa etmek için bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olmasızorunludur.
2. a) Bir Akit Devlete, bölgesel veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, bölgesel veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.
- b) Bununla birlikte, gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, sözkonusu emekli maaşları yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirilecektir.
3. Bir Akit Devletin kendisi, bölgesel veya mahalli idaresi tarafından, diğer Akit Devlette yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı olarak verilen hizmetler karşılığında yapılan ödemeler ile emekli maaşlarına, bu maddenin 1 ve 2 nci fıkra hükümleri değil, 15, 16 ve 19 uncu madde hükümleri uygulanacaktır.

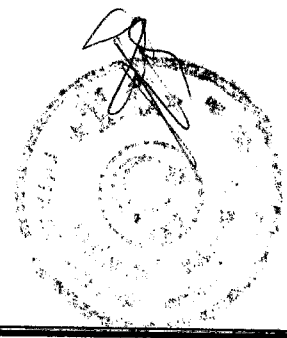

KŞ

MADDE 19

EMEKLİ MAAŞLARI

18 inci maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri diğer ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilebilir.

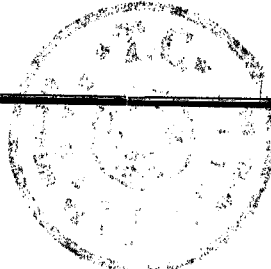
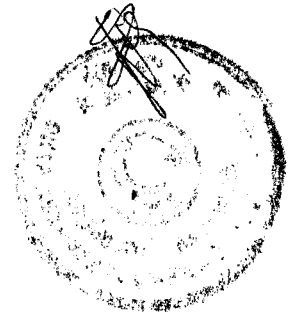

219

~~6/2~~**MADDE 20****ÖĞRENCİLER , STAJYERLER, ÖĞRETMENLER VE
ARAŞTIRMACILARA YAPILAN ÖDEMELER**

1. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçim, öğrenim veya mesleki eğitimlerini sağlayabilmeleri için ilk bahsedilen Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, ilk bahsedilen Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Devlette esas itibarıyla öğretim veya araştırma yapmak amacıyla bulunan bir öğretmen veya araştırmacının iki yıllık bir süre için sözkonusu öğretim ve araştırma karşılığında elde ettiği gelirler, sözkonusu ödemelerin bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılması halinde bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

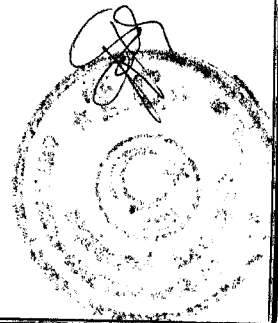
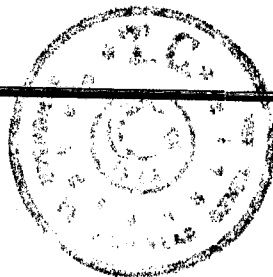

13

MADDE 21

DİĞER GELİRLER

Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

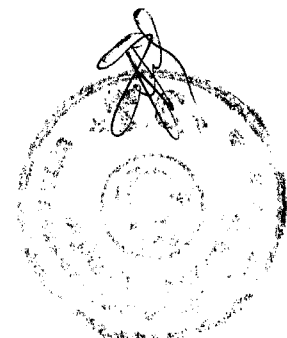

#8

MADDE 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ

Bir Akit Devlet mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlette ödenen gelire ilişkin vergi tutarı, ilk bahsedilen Devlette alınacak vergiden mahsup edilebilir. Bununla beraber sözkonusu mahsup tutarı, bu gelir için ilk bahsedilen Devletin vergi kanunları ile düzenlemelerine uygun olarak hesaplanan vergi tutarını aşmayacaktır.

~~15~~

MADDE 23

AYRIM YAPILMAMASI

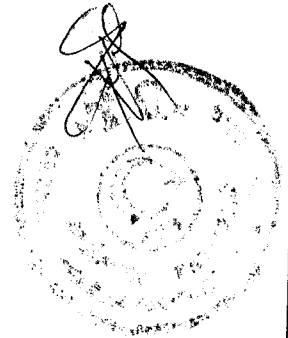
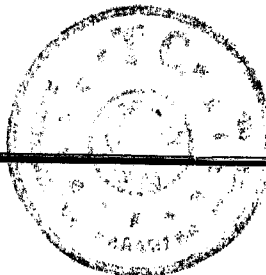
1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden, özellikle mukimlik yönünden, değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm aynı zamanda, 1 inci madde hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, diğer Akit Devlette bir işyerine sahip olan bir Akit Devlet mukimi, bu diğer Devlette, sözkonusu işyerine atfedilebilen gelirle ilgili olarak, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten mukimlerine veya üçüncü Devlet mukimlerine göre daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacaklardır.

3. Bu maddenin hiçbir hükmü, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

4. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, bu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilir.

5. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

MADDE 24

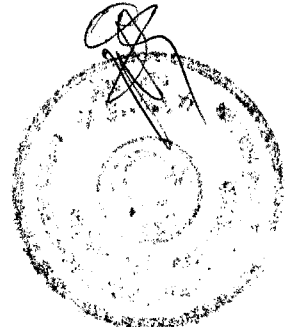
KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Akit Devlet mukimi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen vergilemenin ilk bildiriminden itibaren üç yıllık bir süre içinde yapılmalıdır. Türkiye yönünden ise, bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen vergilemenin ilk bildiriminden itibaren bir yıl içinde yetkili makama başvurulması gerekmektedir. Bununla beraber, bu süre sona erdiğinde, mükellef her halükarda durumu, ilgili vergilendirme dönemini takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci gününden itibaren beş yıllık bir süre içinde Türkiye'deki yetkili makama arz edilebilecektir. İlgili vergilendirme yılı, bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen olaya konu teşkil eden gelirin elde edildiği yıldır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Akit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir Komisyon kanalıyla yürütülebilir.

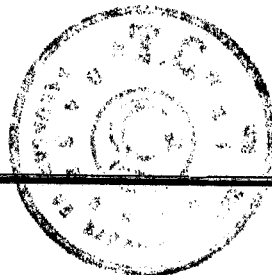
MADDE 25**BİLGİ DEĞİŞİMİ**

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin uygulanması için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla ve bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar da dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- a) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;
- b) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

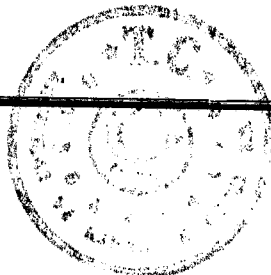
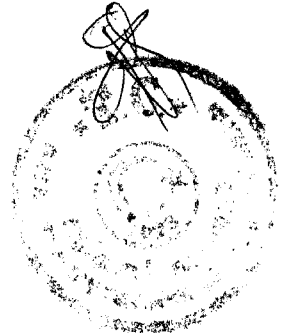
yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 26

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR
VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurlar veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

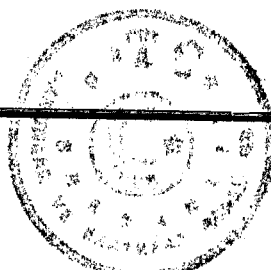

MADDE 27**YÜRÜRLÜĞE GİRME**

Her bir Akit Devlet, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diplomatik yollardan yazılı olarak diğerine bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecek; ve

- a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve
- b) Gelir üzerinden alınan diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemleri için

hüküm ifade edecektir.

277

~~150~~~~150~~

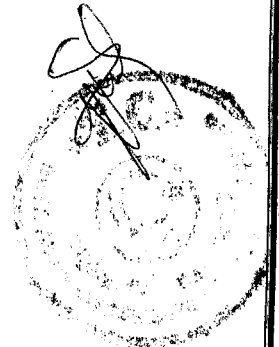
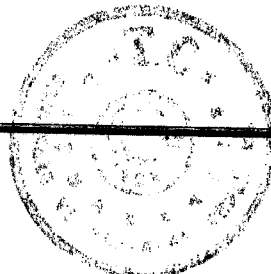
MADDE 28

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma sürekli olarak yürürlükte kalacak, ancak, Akit Devletlerden biri onay belgelerinin teatisini takip eden beşinci yıldan itibaren herhangi bir takvim yılının Haziran ayının otuzuncu günü veya öncesinde diğer Akit Devlete diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi verebilecektir. Bu durumda Anlaşma:

- a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, sözkonusu ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve
- b) Gelir üzerinden alınan diğer vergiler yönünden, sözkonusu ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

228

57

57

Türk, Rus ve İngiliz dillerinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 15.12.1997 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

[Signature]

RUSYA FEDERASYONU
HÜKÜMETİ ADINA

[Signature]

